

Nota investerings- en afschrijvingsbeleid

2014

Gemeente Brummen

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	5
2. Begrippen	6
3. Investering	7
3.1 Investerings	7
3.1.1 Definitie	7
3.1.2 Bevoegdheden	7
3.2 Activeren	8
3.2.1 Investerings met een economisch nut	9
3.2.2 Investerings met een maatschappelijk nut.....	9
3.3 Waardering	10
3.3.1 (Im)materiële vaste activa	10
3.3.2 Deelnemingen	10
3.3.3 Voorraden.....	10
3.4 Oplevering investeringen	10
3.4.1 Afschrijving	10
3.4.2 Rente	10
4 Afschrijving	12
4.1 Afschrijvingsmethode.....	12
4.1.1 Niet afschrijven op grond	12
4.2 Investerings met een economisch nut.....	13
4.3 Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	13
4.4 Kosten van onderzoek en ontwikkeling	13
4.5 Immateriële vaste activa	13
4.6 Afschrijvingstermijnen	13
4.7 Extra afschrijven	14
4.8 Financiële activa	14
4.9 Restwaarde.....	14
5. Gevolgen van beleidskeuzes	15
6. Samenvatting en voorstel.....	16
Bijlage - Afschrijvingstabel vaste activa gemeente Brummen.....	19
Bijlage - Verschillen tussen Nota Investeringsbeleid 2014 – 2012	21

1. Inleiding

In januari 2012 heeft de gemeenteraad de "Nota Investerings- en Afschrijvingsbeleid 2012" vastgesteld. In deze nota werd een volledig en samenhangend overzicht gegeven van het beleid rond investeringen en afschrijvingen.

De nota is gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV 2004 en de diverse notities die hierover door de commissie BBV zijn opgesteld.

Verder heeft de gemeenteraad op basis van artikel 212 van de Gemeentewet de "Financiële verordening gemeente Brummen 2006" vastgesteld. In artikel 10 van deze verordening wordt verwezen naar het bestaan van de nota investerings- en afschrijvingsbeleid, met daarbij een aantal randvoorwaarden. Lid 3 van deze verordening geeft aan dat de nota wordt geactualiseerd als dat nodig is.

De voornaamste wijzigingen ten opzichte van de vorige nota

Deze nota is gewijzigd om de uitgangspunten over de handelwijze betreffende de restwaarde van een actief aan te geven. Zie adviespunt 11. Verder zijn de investeringen voor de Brandweer uit de afschrijvingstabel gehaald. De Brandweer valt nu geheel onder de VNOG.

Referentiekader

Bij het samenstellen van deze nota zijn de volgende zaken in acht genomen:

- Financiële verordening gemeente Brummen 2006, art. 212 GW (vastgesteld in Raadsvergadering van 26 jan. 2006, nr. 7)
- Gemeentewet; gemeenten en provincies (BBV);
- Diverse notities die hierover door de commissie BBV zijn uitgebracht;
- BTW-compensatiefonds

Plaats binnen beheersinstrumentarium

De nota investerings- en afschrijvingsbeleid is een instrument dat zorgt voor het eenduidig omgaan met gemeentelijke investeringen. De nota bakent de formele kaders af waarbinnen het college van burgemeester en wethouders en het ambtelijk apparaat moeten omgaan met investeringen en afschrijvingen.

Deze nota vervult een ondersteunende rol in het beleidsproces. Elementen van de nota zullen terug te vinden zijn in de overige beleidsproducten als de Programmabegroting, de tussentijdse rapportages en de Jaarstukken.

De nota geldt voor alle investeringen, behalve voor investeringen binnen de grondexploitatie (MPG).

Uitgangspunten

Aan de keuzes die in deze nota worden gemaakt, liggen verschillende uitgangspunten ten grondslag. Die uitgangspunten zijn:

- de gemeente Brummen wenst een gezond financieel beleid te voeren (de begroting is in evenwicht), het investerings- en afschrijvingsbeleid moet daarbij aansluiten;
- structurele lasten moeten structureel worden gedekt; dit betekent dat dekkingsmiddelen aanwezig moeten zijn om vervangingsinvesteringen op termijn te kunnen plegen;
- het investerings- en afschrijvingsbeleid moet resulteren in heldere en werkbare afspraken.

2. Begrippen

Activa kunnen meerdere jaren gebruikt worden. Daarom worden de lasten van de investering verdeeld over de periode van de verwachte levensduur. Dit verdelen van de lasten wordt gedaan door middel van activeren van, en afschrijven op investeringen. Hiermee wordt bereikt dat de boekwaarde van de investering gelijk loopt met de economische waarde van de investering. Om een goed beeld te krijgen van de diverse begrippen, worden hierna een aantal begrippen nader beschreven.

Activeren:

Het opnemen van investeringen op de balans. Dit houdt in dat de waarde van activa bij het vermogen van de gemeente wordt geteld en er een goed beeld ontstaat hoe dit vermogen is samengesteld.

Afschrijven:

Afschrijven is het boekhoudkundig laten zien dat de waarde van activa in de loop van de tijd afneemt. Deze waarde afname wordt veroorzaakt door technische slijtage en/of economische veroudering. Het af te schrijven bedrag hangt af van de gebruiksduur en restwaarde van de investering. De gebruiksduur bepaalt de afschrijvingstermijn en dus ook de hoogte van de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Artikel 212 verordening

Raadsbesluit met regels voor financieel beheer en administratie.

BBV

Afkorting voor "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten"

Boekwaarde

De aanschafwaarde van een actief, verminderd met de al gepleegde afschrijvingen. Deze boekwaarde wordt op de gemeentelijke balans opgenomen.

Ideaalcomplex

Een systeem waarbij jaarlijks op een groep activa met hetzelfde karakter voor gemiddeld hetzelfde bedrag wordt geïnvesteerd als wordt afgeschreven.

Investeren

Het aanschaffen of zelf produceren van activa. Hierbij is het de bedoeling de bedrijfsmiddelen meerdere jaren te gebruiken.

Investeringen met economisch nut

Activa die geld kunnen opleveren of die verhandelbaar zijn, zoals gebouwen; deze *moeten* worden geactiveerd.

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Activa in de openbare ruimte zoals wegen, groenvoorziening, bruggen e.d. Deze *mogen* worden geactiveerd, maar zo kort mogelijk.

Kapitaalgoederen

Goederen die meerdere jaren nut geven; denk aan wegen, gebouwen, riolen.

Kapitaallasten:

Kapitaallasten zijn de jaarlijks terugkerende lasten die samenhangen met de investeringen. De kapitaallasten bestaan uit afschrijvingen en rente.

Rente:

Het rentebedrag op investeringen wordt berekend over de boekwaarde van de investeringen aan het begin van het boekjaar daarna en maandelijks over de vermeerderingen van het lopende boekjaar.

Restwaarde:

Dit is de geschatte waarde dat een actief vermoedelijk nog zal hebben op het moment dat je hem niet meer kunt gebruiken cq. de afschrijving loopt.

3. Investerings

3.1 Investerings

3.1.1 Definitie

Niet elke uitgave die de gemeente doet, wordt tot de investeringen gerekend. Een investering is een uitgave van enige omvang, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Het is dan ook logisch dat ook de lasten (de zgn. kapitaallasten) gespreid worden over een langere periode. Jaarlijks terugkerende uitgaven komen regulier ten laste van de exploitatiebudgetten in de begroting.

3.1.2 Bevoegdheden

Bij de investeringsbevoegdheden kunnen de volgende stappen worden onderscheiden:

Bevoegdheid	Berust bij
A. Vaststellen van investeringskredieten	Gemeenteraad
B. Vrijgeven van investeringskredieten: Investerings worden in principe <i>automatisch</i> vrijgegeven (alle investeringen die worden vastgesteld in de begroting worden dus automatisch vrijgegeven. Dit "automatisme" betekent wel dat het investeringsplan wel steeds duidelijk / expliciet aan de raad moet worden voorgelegd. Het College moet daarnaast ten tijde van de begroting aangeven voor welke investeringen <i>nadere besluitvorming</i> zal volgen (in dit geval worden deze investeringkredieten dus wel vastgesteld, maar niet vrijgegeven).	Gemeenteraad
C. Uitvoeren van investeringskredieten	College van B&W
D. Aanwenden van investeringskredieten	Budgethouders
E. Doorschuiven van investeringskredieten Maximaal 2 jaar doorschuiven.	College van B&W

Onderstaand volgt een nadere toelichting op deze verdeling.

A.) Vaststellen van investeringskredieten

Kredieten worden vastgesteld door de gemeenteraad. Dit gebeurt door hiervoor een bedrag in de programmabegroting (of in een begrotingswijziging) op te nemen. Bij de noodzaak tot doorschuiven van investeringskredieten langer dan 2 jaar dan wordt hiervoor een beslispunt bij de Jaarstukken opgenomen. (zie E)

De raad neemt soms "principebesluiten". Dit zijn besluiten waarbij door de raad wordt ingestemd met een ontwikkeling, waarbij uitgangspunten worden vastgesteld of waarbij een grensbedrag voor een investering wordt bepaald. Principebesluiten hebben in het kader van het investeringsbeleid echter geen status. Pas na een aanvullende onderbouwing van het College kan de Raad overgaan tot het vaststellen van een investeringskrediet (apart besluit).

B.) Vrijgeven van investeringskredieten

Het is goed mogelijk, dat de raad meer "invloed" wil hebben op het vrijgeven van kredieten, vooral als het gaat om uitbreidingsinvesteringen of investeringen die een bepaald bedrag te boven gaan. In de programmabegroting worden alle investeringen in één overzicht zichtbaar gemaakt. Uit dit overzicht blijkt ook welke investering nog nadere besluitvorming vereist.

C.) Uitvoeren van investeringskredieten

Het college van B&W is belast met de uitvoering van de programmabegroting en beschikt daarvoor over een productenraming. Over de resultaten van die uitvoering wordt verantwoording aan de gemeenteraad afgelegd door middel van twee bestuursrapportages en de jaarstukken.

D.) Aanwenden van investeringskredieten

Op ambtelijk niveau is de bevoegdheid tot het aanwenden van investeringskredieten neergelegd bij de budgethouders (de afdelingsmanagers). Door de verantwoordelijkheid voor het aanwenden in handen te geven van een beperkt aantal personen, kan de uitvoering van de investeringen beheerst worden en kan hierover verantwoording worden afgelegd aan het college van B&W en de gemeenteraad. De daadwerkelijke uitvoering wordt door anderen (kredietbewakers) gerealiseerd. De budgethouders

blijven, via de gemeentesecretaris als masterbudgethouder, eindverantwoordelijk richting het college van B&W. Dit is in de nota budgetbeheer vastgelegd.

E.) Doorschuiven van investeringskredieten

De budgethouder (afdelingsmanager) geeft in het jaarverslag onderbouwd aan om niet-bestede investeringskredieten wel of niet door te schuiven naar het volgende jaar. Kredieten mogen maximaal 2 jaren doorgeschoven worden. (Startjaar + 2 jaar voor restant)

Advies 1:

Wij stellen u voor te besluiten tot het vaststellen van de bevoegdheden zoals onderstaand is weergegeven:	
Bevoegdheid	Berust bij
A. Vaststellen van investeringskredieten	Gemeenteraad
B. Vrijgeven van investeringskredieten: Investeringsplan wel steeds duidelijk / expliciet aan de raad moet worden voorgelegd. Het College moet daarnaast ten tijde van de begroting aangeven voor welke investeringen <u>nadere besluitvorming</u> zal volgen (in dit geval worden deze investeringkredieten dus wel vastgesteld, maar niet vrijgegeven).	Gemeenteraad
C. Uitvoeren van investeringskredieten	College van B&W
D. Aanwenden van investeringskredieten	Budgethouders
E. Doorschuiven van investeringskredieten Maximaal 2 jaar doorschuiven.	College van B&W

3.2 Activeren

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) onderscheidt investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Voor investeringen met een economisch nut gelden andere voorschriften ten aanzien van de activering, dan voor investeringen met een maatschappelijk nut.

Gelet op de schaalgrootte van onze gemeente en om administratieve redenen, wordt een uitzondering gemaakt voor relatief kleine investeringen. In dergelijke gevallen is het praktischer om het investeringsbedrag in één keer ten laste van het lopende jaar te brengen. Voorgesteld wordt investeringskredieten boven de € 12.500 te activeren.

Het grensbedrag voor onderwijsinvesteringen heeft een relatie met de verordening voorzieningen huisvesting Onderwijs. Deze verordening heeft in principe betrekking op omvangrijke investeringen. In artikel 19a is echter bepaald dat voor onderhoudsuitgaven met een beperkte omvang aanvragen ingediend kunnen worden bij het College van Burgemeester en Wethouders. Daarbij is de grens gesteld op maximaal € 12.500. Deze bedragen komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie, zodat daarop niet wordt afgeschreven.

Uitzondering.

Voorgesteld wordt, conform de huidige werkwijze, voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen een uitzondering te maken op de afschrijvingsregels. De huidige systematiek is dat op basis van onderhoudsplannen jaarlijks ten laste van de exploitatie een storting in een reserve of voorziening plaatsvindt. De renovaties, het groot onderhoud of de vervangingen zelf worden vervolgens in een keer ten laste van de reserve/voorziening gedekt. Deze systematiek werkt naar tevredenheid. D.m.v. de onderhouds- en investeringsplannen en het actualiseren (door de Raad) daarvan is gewaarborgd dat de jaarlijkse lasten van de investeringen tijdig in de begroting worden verwerkt. Deze systematiek kan ook binnen de BBV gecontinueerd worden.

Advies 2:

Wij stellen u voor om de volgende scheidslijn te trekken m.b.t. het activeren:		
Soort investering	Niet activeren ¹⁾	Wel activeren ¹⁾
Nieuwe investeringen	Tot en met 12.500	Boven de 12.500
Voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen een uitzondering te maken. Op basis van (periodiek te actualiseren) onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de reserve/voorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de reserve/voorziening gedekt.		

¹⁾ Voor het toetsen aan het grensbedrag moet worden uitgegaan van de definitie zoals deze is opgenomen in par. 3.2.

3.2.1 Investerings met een economisch nut

Bij de vaststelling of een investering economisch nut heeft, gaat het om de vraag of de investering bijdraagt aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of de investering verhandelbaar is. Voor alle duidelijkheid gaat het om de algemene vraag of er een markt is om de investering te verhandelen. Zo ja, dan is er sprake van een investering met een economisch nut.

Activering

- Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd (BBV, art 59, lid 1).
- In afwijking met a. worden kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde niet geactiveerd (BBV, art 59, lid 3).
- Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd. (BBV, art 62, lid 1). Dit betekent dat reserves niet op de investering in mindering mogen worden gebracht.
- Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief als bedoeld in c. mogen in mindering worden gebracht op de investering (BBV, art 62, lid 2).

Advies 3:

Wij stellen u voor;

- bijdragen van derden, die in directe relatie staan met het actief, in mindering te brengen op de investering.

3.2.2 Investerings met een maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte die geen economisch, maar uitsluitend een maatschappelijk nut hebben.

Voorbeelden van dergelijke activa zijn wegen en pleinen (zie afschrijvingstabel, bijlage A). Deze activa hebben duidelijk een meerjarig maatschappelijk nut, maar ze genereren geen inkomsten en brengen bij verkoop geen geld op.

Activering

- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen worden geactiveerd (BBV, art. 59, lid 4).
- De kan-bepaling uit a. is door de gemeenteraad van Brummen anders geformuleerd. In de eigen Art. 212 verordening is bepaald dat investeringen met een maatschappelijk nut bij voorkeur niet worden geactiveerd. Om budgettaire redenen kan echter worden besloten, investeringen in de openbare ruimte, met een maatschappelijk nut, wel te activeren.
- Reserves mogen in mindering gebracht worden op investeringen als bedoeld in art 59, lid 4 van de BBV (BBV, art.62, lid 3).
- Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief mogen in mindering worden gebracht op de investering (BBV, art 62, lid 2).

Deze investeringen zijn van groot belang voor de gemeente. Als het om budgettaire redenen niet mogelijk is de investeringen direct voor 100% ten laste van de exploitatiebegroting te brengen, is activering toegestaan. Het moet dan wel gaan om investeringen in de openbare ruimte, met een meerjarig maatschappelijk nut. Reserves in mindering brengen en resultaatafhankelijk afschrijven is daarbij toegestaan.

Advies 4:

Wij stellen u voor;

- om investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut op begrotingsbasis te activeren,
- de maximale afschrijvingstermijnen te hanteren conform bijlage A bij deze nota,
- vervolgens bij de jaarrekening resultaatafhankelijk af te schrijven,
- reserves in mindering te brengen op dit soort investeringen,
- bijdragen van derden, die in directe relatie staan met het actief, in mindering te brengen op de investering.

3.3 Waardering**3.3.1 (Im)materiële vaste activa**

Als besloten wordt activa in de balans op te nemen moet dit gebeuren tegen de kostprijs van activa. Het altijd hanteren van de historische kostprijs (ook wel verkrijgings- of vervaardigingsprijs) is voorgeschreven in de BBV, artikel 63 lid 1. (uitzondering art 62 lid 2 en 3, in mindering brengen van reserves en bijdragen van derden)

3.3.2 Deelnemingen

Deelnemingen worden tegen marktwaarde gewaardeerd, als de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. (BBV, art 65, lid 2).

3.3.3 Voorraden

Voorraden worden tegen marktwaarde gewaardeerd, als de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. (BBV, art 65, lid 2).

3.4 Oplevering investeringen

Het starten van de rente- en afschrijvingslast.

De uitvoering van een investeringkrediet strekt zich soms over meerdere jaren uit. Daarbij is de vraag aan de orde op welk moment wordt gestart met het verantwoorden van rente en afschrijving.

3.4.1 Afschrijving

Het starten van de afschrijving kan afhankelijk worden gesteld van de mate van uitgifte van het investeringskrediet of het feitelijk in gebruik nemen van het actief.

De voorkeur gaat uit naar de variant het feitelijk ingebruiknemen. Dit sluit aan bij de huidige praktijk. Vanaf dat moment zal de investering namelijk langzaam in waarde afnemen.

Wat betreft de begindatum van de afschrijving wordt daarbij de voorkeur gegeven aan een praktische benadering. Hierbij wordt onderscheid gemaakt voor de berekening op begrotingsbasis en op rekeningsbasis.

Voorbeeld voor investeringsjaar T:

Op begrotingsbasis

Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:
1 ^e halfjaar T	1 januari T
2 ^e halfjaar T	1 januari T+1

Op rekeningsbasis;

Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:
Werkelijk moment	Moment van ingebruikname

Het voordeel van deze systematiek is dat in een vroegtijdig stadium (kort na de zomer) de werkelijk afschrijvingslasten van enig jaar kunnen worden berekend. Afwijkende afschrijvingslasten kunnen dan in de 2^e bestuursrapportage worden meegenomen. De jaarrekening vertoont op dit punt dan geen verrassingen meer.

3.4.2 Rente

Onderstaand wordt de systematiek van renteberekening uiteengezet. Hierbij wordt onderscheid gemaakt voor de berekening op begrotingsbasis en op rekeningsbasis.

Voorbeeld voor investeringsjaar T:

Op begrotingsbasis;

Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:
Investering per 1 januari T	volledig jaar
Vermeerderingen in T	half jaar

Op rekeningsbasis;

Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:
Investering per 1 januari T	volledig jaar
Vermeerderingen in T	Vanaf eerste investeringsbedrag, op basis van werkelijk geïnvesteerd

Wat betreft het rentepercentage wordt uitgegaan van de gemiddelde rente over het kalenderjaar van investering. Deze rente wordt gedurende de gehele looptijd van de investering toegepast. De hoogte van het percentage wordt bepaald op basis van BNG lening 25 jaar (lineair) met een renteaanpassing na 10 jaar.

Advies 5:

Wij stellen u voor de *afschrijving* te starten op het moment dat een investering in gebruik wordt genomen.

Op begrotingsbasis;

Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:
1e halfjaar T	1 januari T
2e halfjaar T	1 januari T+1

Op rekeningsbasis;

Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:
Werkelijk moment	Moment van ingebruikname

Wij stellen u voor de *rentelasten* als volgt te berekenen.

Op begrotingsbasis;

Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:
Investering per 1 januari T	volledig jaar
Vermeerderingen in T	half jaar

Op rekeningsbasis;

Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:
Investering per 1 januari T	volledig jaar
Vermeerderingen in T	vanaf eerste investeringsbedrag, o.b.v. werkelijk geïnvesteerd

Bepalend voor het rentepercentage is de gemiddelde rente over het kalenderjaar van de investering. Als basis dient de BNG lening op basis van 25 jaar (lineair) met een rente aanpassing na 10 jaar.

4 Afschrijving

4.1 Afschrijvingsmethode

Er bestaan diverse afschrijvingsmethodieken. Bij de overheid worden de volgende twee het meest toegepast.

Een veel gebruikte methode is de **lineaire methode**. Voordeel hiervan is de relatief eenvoudige verwerking in de administratie en de gelijkmatige verdeling van de afschrijvingslasten. De rentelasten worden bij de afschrijvingen opgeteld en zullen in de loop van de tijd dalen. Dit levert hogere kapitaallasten in het begin van de levensduur op en lagere aan het eind. Als het nut van de investering afneemt als gevolg van veroudering is het in het kader van een juiste kostentoerekening logisch dat de jaarlijkse kapitaallasten betreffende deze investering ook dalen. Daarnaast mag verondersteld worden dat de onderhoudslasten toenemen, naarmate de tijd vordert. De extra kosten die hieruit voortvloeien, kunnen gecompenseerd worden door de lagere kosten vanuit de kapitaallasten.

Een andere veel gebruikte methodiek is de **annuïteiten methode**. Daarbij vormen de bedragen aan afschrijving en rente over het geïnvesteerde vermogen samen gedurende de hele levensduur een jaarlijks gelijkblijvend bedrag. Naar gelang het rentebestanddeel van de annuïteit daalt, stijgt het afschrijvingsbestanddeel. Bij deze methode zijn de rentekosten over de gehele levensduur hoger dan bij de lineaire methode. Het voordeel van de annuïtaire methode is de gelijkblijvende kapitaallast door de jaren.

Situatie in Brummen / voorkeur:

In het verleden is zowel de annuïteiten als de lineaire methode door ons toegepast. Vanaf de vastgestelde Nota investerings- en afschrijvingsbeleid 2002, worden investeringen alleen op basis van de annuïteiten methode afgeschreven. Bij investeringen die samenhangen met de afvalverwerking (afvalstoffenheffing) en rioleringswerken (rioolheffing) is het niet wenselijk de tarieven jaarlijks te moeten aanpassen aan de gewijzigde kapitaallasten.

Gelet op het voordeel van gelijkblijvende kapitaallasten geven wij er de voorkeur aan de annuïteiten methode te handhaven.

Advies 6:

Wij stellen u voor te besluiten voor afschrijven op basis van de annuïteiten methode te blijven gebruiken.

4.1.1 Niet afschrijven op grond

Binnen de duurzame activa wordt in de bedrijfseconomie aan grond een bijzondere plaats toegekend. Grond is namelijk niet aan technische slijtage onderhevig en ondergaat dus geen waardevermindering, zodat er niet afgeschreven hoeft te worden. Wanneer door omstandigheden vervuiling optreedt, heeft dit een duidelijk effect op de restwaarde van de grond.

Algemeen uitgangspunt moet zijn dat op grond niet wordt afgeschreven, tenzij aanwijsbaar sprake is van waardevermindering. Een bijzonderheid van grond als natuurlijke hulpbron is verder het kenmerk van onvervangbaarheid. Voor de bedrijfseconomie houdt de onvervangbaarheid in, dat ervoor geen vervangingswaarde kan worden bepaald, al kan de waardering soms wel op actuele waarden (marktprijzen) worden gebaseerd.

Indien de actuele waarde hoger is dan de boekwaarde, is het niet toegestaan deze hogere waarde in de balans op te nemen.

Voorgesteld wordt bij nieuwe objecten een splitsing te maken in grond en gebouwen.

Advies 7:

Wij stellen u voor in het algemeen niet op grond af te schrijven. Nieuwe objecten die enerzijds bestaan uit grond en anderzijds uit opstallen worden apart in de administratie opgenomen (in grond en opstallen), zodat op de grond niet wordt afgeschreven.

4.2 Investerings met een economisch nut

Voor geactiveerde investeringen met een economisch nut gelden de volgende regels ten aanzien van afschrijvingen:

1. Afschrijven is verplicht
2. Afschrijvingen vinden op een systematische wijze plaats en zijn onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar (BBV, art 64, lid 1)
3. Slechts op gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen, dan die welke in de toelichting op de balans uiteengezet (BBV, art 64, lid 2)
4. Voor de vaste activa met een beperkte gebruiksduur, is de afschrijvingstermijn afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (BBV, art 64, lid 3)
5. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vast activa worden, onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar, in aanmerking genomen (BBV, art 65, lid 1)
6. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt op het moment van buitengebruikstelling, afgewaardeerd tot de restwaarde, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde (BBV, art 65, lid 3) (Zie adviespunt 11).

4.3 Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Voor geactiveerde investeringen met een maatschappelijk nut, gelden de volgende regels ten aanzien van afschrijvingen:

1. Afschrijvingen vinden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar plaats (BBV, art 64, lid 1)
2. Resultaatafhankelijk extra afschrijven op investeringen is toegestaan (BBV, art 64, lid 4)
3. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt op het moment van buitengebruikstelling, afgewaardeerd tot de restwaarde, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde (BBV, art 65, lid 3) (Zie adviespunt 11).

4.4 Kosten van onderzoek en ontwikkeling

In art 60 van de BBV is aangegeven wanneer mag worden geactiveerd. Van kosten van onderzoek en ontwikkeling is bepaald dat ze in maximaal 5 jaar worden afgeschreven (BBV, art 64, lid 6).

4.5 Immateriële vaste activa

De afschrijvingsduur van geactiveerde kosten, verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio is maximaal gelijkgesteld aan de looptijd van de lening (BBV, art 64, lid 5). De ruimte voor de afschrijvingstermijn is door de gemeenteraad via het vaststellen van de Art. 212 verordening beperkt. In de verordening is vastgelegd dat de afschrijving in het jaar dat de kosten van immaterieel activa zich voordoen, ineens moet worden afgeschreven.

4.6 Afschrijvingstermijnen

Bij afschrijving op basis van de technische levensduur wordt gekozen voor een afschrijvingsperiode die gelijk is aan de verwachte periode dat de investering technisch bruikbaar is. Afschrijving op basis van de economische levensduur houdt in dat wordt uitgegaan van de verwachte periode dat de investering kan concurreren met gelijksoortige nieuwere productiemiddelen. Bij afschrijving op basis van de functionele levensduur is de periode dat de investering nut oplevert voor de gemeente bepalend voor de afschrijvingstermijn.

De functionele levensduur wordt mede bepaald door de technische en de economische levensduur en door het doel waarvoor de investering gedaan wordt. Veelal zal de functionele levensduur overeenkomen met de technische en/of economische levensduur omdat de investering zo lang mogelijk nut moet opleveren voor de gemeente en hierin alleen beperkt wordt door de technische en/of economische levensduur.

Om een eenduidige afschrijvingsmethodiek te realiseren, is het nuttig een tabel betreffende afschrijvingstermijnen voor investeringen in materiële en immateriële vaste activa te hanteren. Een dergelijke tabel is de richtlijn bij het op voorhand berekenen van de lasten van investeringen. De tabel is als bijlage A opgenomen zodat hierin wijzigingen gemaakt kunnen worden als hieraan behoefte bestaat.

Advies 8:

Wij stellen u voor te besluiten de functionele levensduur te hanteren bij het bepalen van de afschrijvingstermijn. Tevens stellen wij u voor de in bijlage A opgenomen tabel met afschrijvingstermijnen voor materiële en immateriële vaste activa vast te stellen. Wij stellen u voor deze tabel te hanteren als bindende richtlijn bij investeringen en investeringsbeslissingen.

4.7 Extra afschrijven

De BBV bepaalt dat de afschrijvingen onafhankelijk van het resultaat geschieden. Er moet sprake zijn van een bestendige gedragslijn. Er mogen geen ad hoc beslissingen worden genomen, die leiden tot versluiering in de kostentoerekening en die een goed tarievenbeleid kunnen doorkruisen.

Alleen om gegronde redenen mag worden afgeweken van het vastgestelde beleid. Een dergelijke afwijking moet in de jaarstukken worden toegelicht.

Op voorhand willen wij de mogelijkheid tot extra afschrijvingen beperken tot de volgende drie gevallen:

- nieuw inzicht leidt tot de conclusie dat de resterende functionele levensduur van de investering aanmerkelijk korter is dan de afschrijvingstermijn die op grond van de restant boekwaarde berekend kan worden;
- de investering is buiten gebruik gesteld maar heeft nog wel een balanswaarde die hoger is dan de aannemelijke verkoopprijs.
- afhankelijk van het rekeningsresultaat extra afschrijven op activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

In bovengenoemde gevallen zal het verlies als een bijzondere last in de jaarrekening verwerkt moeten worden (resultaat bepalend, niet resultaat bestemmend).

Advies 9:

Wij stellen u voor de mogelijkheid tot extra afschrijvingen te beperken tot de volgende drie gevallen:

- nieuw inzicht leidt tot de conclusie dat de resterende functionele levensduur van de investering aanmerkelijk korter is dan de afschrijvingstermijn die op grond van de restant boekwaarde berekend kan worden;
- de investering is buiten gebruik gesteld maar heeft nog wel een balanswaarde die hoger is dan de aannemelijke verkoopprijs.
- afhankelijk van het rekeningsresultaat extra afschrijven op activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

4.8 Financiële activa

In de staat van activa komen enkele leningen aan derden voor. De *aflossing* hiervan wordt jaarlijks in mindering gebracht op de restantschuld.

Bij aandelen die bij de gemeente in bezit zijn (o.a. BNG) mag worden verwacht dat in de loop van de tijd geen waardevermindering optreedt. In verband hiermee vindt geen afschrijving op aandelen plaats, tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. In dat geval wordt de marktwaarde gehanteerd (minimumwaarderingsregel)

Advies 10:

Wij stellen u voor geen afschrijving op aandelen plaats te laten vinden, tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. In dat geval wordt de marktwaarde gehanteerd (minimumwaarderingsregel).

4.9 Restwaarde.

Bij de berekening van de afschrijving kan ook rekening worden gehouden met een restwaarde aan het eind van de looptijd. Afschrijving vindt dan plaats over de investering verminderd met deze restwaarde. Op grond van het voorzichtigheidsprincipe wordt de restwaarde gelijk gesteld aan nul tenzij expliciet bepaald door de Raad.

Indien bij inruil van een productiemiddel sprake is van een restwaarde levert dit in de regel een boekwinst op. Overeenkomstig de wetgeving wordt de boekwinst ten gunste van de exploitatie gebracht. Hierdoor wordt een inzichtelijk beeld gegeven in de waardering van de vervangende investering.

Advies 11:

Wij stellen voor om op grond van voorzichtigheidsprincipe geen rekening te houden met restwaarde, tenzij expliciet bepaald door de Raad.

5. Gevolgen van beleidskeuzes

De hierboven genoemde adviezen hebben geen directe financiële gevolgen voor het jaarlijks vast te stellen resultaat.

6. Samenvatting en voorstel

In de nota worden de volgende adviezen gegeven:

Advies 1:

Wij stellen u voor te besluiten tot het vaststellen van de bevoegdheden zoals onderstaand is weergegeven:

Bevoegdheid		Berust bij
A.	Vaststellen van investeringskredieten	Gemeenteraad
B.	Vrijgeven van investeringskredieten: Investeringsplan worden in principe <u>automatisch</u> vrijgegeven (alle investeringen die worden vastgesteld in de begroting worden dus automatisch vrijgegeven. Dit "automatisme" betekent wel dat het investeringsplan wel steeds duidelijk / expliciet aan de raad moet worden voorgelegd. Het College moet daarnaast ten tijde van de begroting aangeven voor welke investeringen <u>nadere besluitvorming</u> zal volgen (in dit geval worden deze investeringkredieten dus wel vastgesteld, maar niet vrijgegeven).	Gemeenteraad
C.	Uitvoeren van investeringskredieten	College van B&W
D.	Aanwenden van investeringskredieten	Budgethouders
E.	Doorschrijven van investeringskredieten Maximaal 2 jaar doorschrijven.	College van B&W

Advies 2:

Wij stellen u voor om de volgende scheidslijn te trekken m.b.t. het activeren:

Soort investering	Niet activeren ¹⁾	Wel activeren ¹⁾
Nieuwe investeringen	Tot en met 12.500	Boven de 12.500
Voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen en vervanging van speelwerktuigen een uitzondering te maken. Op basis van (periodiek te actualiseren) onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de reserve/voorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de reserve/voorziening gedekt.		

¹⁾ Voor het toetsen aan het grensbedrag moet worden uitgegaan van de definitie zoals deze is opgenomen in par. 3.2.

Advies 3:

Investerings met een economisch nut

Wij stellen u voor;

- bijdragen van derden, die in directe relatie staan met het actief, in mindering te brengen op de investering.

Advies 4:

Investerings met een maatschappelijk nut

Wij stellen u voor;

- om investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut op begrotingsbasis te activeren,
- de maximale afschrijvingstermijnen te hanteren conform bijlage A bij deze nota,
- vervolgens bij de jaarrekening resultaatafhankelijk af te schrijven,
- reserves in mindering te brengen op dit soort investeringen,
- bijdragen van derden, die in directe relatie staan met het actief, in mindering te brengen op de investering.

Advies 5:

Wij stellen u voor de *afschrijving* te starten op het moment dat een investering in gebruik wordt genomen.

Op begrotingsbasis;

Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:
1e halfjaar T	1 januari T
2e halfjaar T	1 januari T+1

Op rekeningsbasis;

Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:
Werkelijk moment	Moment van ingebruikname

Wij stellen u voor de *rentelasten* als volgt te berekenen.

Op begrotingsbasis;

Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:
Investering per 1 januari T	volledig jaar
Vermeerderingen in T	half jaar

Op rekeningsbasis;

Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:
Investering per 1 januari T	volledig jaar
Vermeerderingen in T	vanaf eerste investeringsbedrag, o.b.v. werkelijk geïnvesteerd

Bepalend voor het rentepercentage is de gemiddelde rente over het kalenderjaar van de investering. Als basis dient de BNG lening op basis van 25 jaar (lineair) met een rente aanpassing na 10 jaar.

Advies 6:

Wij stellen u voor te besluiten annuïtair te blijven afschrijven.

Advies 7:

Wij stellen u voor in het algemeen niet op grond af te schrijven. Nieuwe objecten die enerzijds bestaan uit grond en anderzijds uit opstallen worden apart in de administratie opgenomen (in grond en opstallen), zodat op de grond niet wordt afgeschreven.

Advies 8:

Wij stellen u voor te besluiten de functionele levensduur te hanteren bij het bepalen van de afschrijvingstermijn.

Tevens stellen wij u voor de in bijlage A opgenomen tabel met afschrijvingstermijnen voor materiële en immateriële vaste activa vast te stellen.

Wij stellen u voor deze tabel te hanteren als bindende richtlijn bij investeringen en investeringsbeslissingen.

Advies 9:

Wij stellen u voor de mogelijkheid tot extra afschrijvingen te beperken tot de volgende drie gevallen:

- nieuw inzicht leidt tot de conclusie dat de resterende functionele levensduur van de investering aanmerkelijk korter is dan de afschrijvingstermijn die op grond van de restant boekwaarde berekend kan worden;
- de investering is buiten gebruik gesteld maar heeft nog wel een balanswaarde die hoger is dan de aannemelijke verkoopprijs.
- afhankelijk van het rekeningsresultaat extra afschrijven op activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Advies 10:

Wij stellen u voor geen afschrijving op aandelen plaats te laten vinden, tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. In dat geval wordt de marktwaarde gehanteerd (minimumwaarderingsregel).

Advies 11:

Wij stellen voor om op grond van voorzichtigheidsprincipe geen rekening te houden met restwaarde, tenzij expliciet bepaald door de Raad.

De gevolgen van de diverse adviezen:

De hiervoor genoemde adviezen hebben geen directe financiële gevolgen voor het jaarlijks vast te stellen resultaat.

Bijlage A - Afschrijvingstabel vaste activa gemeente Brummen

Soort actief	Afschrijvingstermijn
1. Immateriële vaste activa	
Kosten sluiten geldleningen, agio en disagio	ineens
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaalde investering	Max. 5 jaar
Kosten algemene plannen (bijv. bestemmingsplannen, groenbeheersplannen)	ineens
2. Materiële vaste activa – met een economisch nut	
2.1 Terreinen	
Gronden	ineens
Verhardingen	15
2.2 Gebouwen	
Nieuwbouw - permanent (casco)	40
- semipermanent (casco)	20
Verbouw - gebruiksduur verlengend	40
- niet gebruiksduur verlengend	20
- hekwerken	10
2.3 Voorzieningen in gebouwen	
Inventaris onderwijsgebouwen	20
Technische installaties	15
Telefooninstallaties	10
Computerhardware - servers (Incl. systeemsoftware)	4
- werkplekken (Thin clients)	6
- werkplekken (Fat clients)	4
- ipads	3
Computernetwerk - bekabeling	7
Computersoftware (applicatiesoftware)	5
Beveiligingsinstallaties	10
Geluidinstallatie	10
Kantoorinventaris	10
Kantoormeubilair	10
Kunstwerken (niet cultuurhistorisch)	10
2.4 Bedrijfsmiddelen	
Verkeerstellers	10
Legesmachine (kasregister)	10
Stemmachine	vervallen
Zoutstrooier	15
Sneeuwschuiver	15
Grote tractor	10
Vrachtauto	8
Kleine tractor	8
Bestelauto	8
Grote pick-up	8
Kleine pick-up	6
Graflift	10
Grafbekisting	7
Houtversnipperaar	10
Luchtfoto's	vervallen
2.5 Gemeentereiniging	
Containers bij hoogbouw	10
Inrichting milieustraten	10

Soort actief	Afschrijvingstermijn
2.6 Riolen en rioolgemalen	
Vrijvervalriolen en drukriolering - vrijvervalleidingen	60
Gemalen en pompunits	40
- bouwkundig	15
- gemalen electr/mechanisch	20
- pompunits electr/mechanisch (drukunits)	50
Rioolpersleidingen	60
Randvoorzieningen	40
Afkoppelen hemelwater	10
Rioolpompen signaleringssysteem	
2.7 Brandweer	
vervallen	
2.8 Sportterreinen	
Renovatie grassportvelden	15
Aanleg grassportvelden	40
Kunstgrasvelden – toplaag	10
- technische laag	20
- onderbouw	30
3. Materiële vaste activa – met een maatschappelijk nut	
3.1 Wegen	
Aanleg van wegen	Max. 25
Aanleg van rijwielpaden	Max. 15
Herinrichting/reconstructie van wegen	Max. 20
Herstraten van wegen	Max. 15
3.2 Straatmeubilair	
Abri's	Max. 10
Verkeersregelinstallaties	Max. 20
Verkeersborden	Max. 10
Straatnaamborden	Max. 15
Verwijsborden	Max. 15
Openbare verlichting, masten	Max. 40
Openbare verlichting, armaturen	Max. 20
Actieraamwerken op bestelauto's (rijdende afzettingen bij werkzaamheden)	Max. 5
Actiewagens voor veilig werken aan en bij de weg	Max. 10
3.3 Bruggen	
Nieuwbouw	Max. 40
Reconstructie en verbetering	Max. 20
3.4 Groenvoorzieningen	
Herinrichting en renovatie	Max. 20
Groot onderhoud bomen	Max. 10
Uitbreiding begraafplaats	Max. 30
4. Financiële vaste activa – Kapitaalverstrekkingen	
Deelnemingen - Bank Nederlandse Gemeenten	geen afschrijving
- Waterbedrijf Vitens	geen afschrijving
- Essent/VAM	geen afschrijving
- Berkel Milieu	geen afschrijving
- Grootboek Nationale Schuld	geen afschrijving
- SVn	geen afschrijving

5. Financiële vaste activa – Leningen aan

Woningstichtingen

Overige verbonden partijen (Stichting Welzijn Brummen)

Overige langlopende leningen (uitgeleende gelden)

cf. aflossingschema

cf. aflossingschema

cf. aflossingschema

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2013

Bijlage B - Verschillen tussen Nota Investeringsbeleid 2014 – 2012

(zie **vet** gedrukt en gearceerd)

Nota 2014			Nota 2012																																		
<p>Advies 2: Wij stellen u voor om de volgende scheidslijn te trekken m.b.t. het activeren:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Soort investering</th> <th>Niet activeren ¹⁾</th> <th>Wel activeren ¹⁾</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nieuwe investeringen</td> <td>Tot en met 12.500,-</td> <td>Boven de 12.500,-</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> Voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen en vervanging van speelwerktuigen een uitzondering te maken. Op basis van (periodiek te actualiseren) onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de reserve/voorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de reserve/voorziening gedekt. </td> </tr> </tbody> </table> <p>¹⁾ Voor het toetsen aan het grensbedrag wordt uitgegaan van de definitie zoals deze is opgenomen in par. 3.2. De investeringen die onder de genoemde bedragen vallen mogen niet verkavelbaar zijn, tenzij de investering in één bedrag / besluit door de raad is vastgesteld.</p>			Soort investering	Niet activeren ¹⁾	Wel activeren ¹⁾	Nieuwe investeringen	Tot en met 12.500,-	Boven de 12.500,-	Voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen en vervanging van speelwerktuigen een uitzondering te maken. Op basis van (periodiek te actualiseren) onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de reserve/voorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de reserve/voorziening gedekt.			<p>Advies 2: Wij stellen u voor om de volgende scheidslijn te trekken m.b.t. het activeren:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Soort investering</th> <th>Niet activeren ¹⁾</th> <th>Wel activeren ¹⁾</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nieuwe investeringen</td> <td>Tot en met 12.500,-</td> <td>Boven de 12.500,-</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> Voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen en vervanging van speelwerktuigen een uitzondering te maken. Op basis van (periodiek te actualiseren) onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de reserve/voorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de reserve/voorziening gedekt. </td> </tr> </tbody> </table> <p>¹⁾ Voor het toetsen aan het grensbedrag wordt uitgegaan van de definitie zoals deze is opgenomen in par. 3.2. De investeringen die onder de genoemde bedragen vallen mogen niet verkavelbaar zijn, tenzij de investering in één bedrag / besluit door de raad is vastgesteld.</p>			Soort investering	Niet activeren ¹⁾	Wel activeren ¹⁾	Nieuwe investeringen	Tot en met 12.500,-	Boven de 12.500,-	Voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen en vervanging van speelwerktuigen een uitzondering te maken. Op basis van (periodiek te actualiseren) onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de reserve/voorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de reserve/voorziening gedekt.																
Soort investering	Niet activeren ¹⁾	Wel activeren ¹⁾																																			
Nieuwe investeringen	Tot en met 12.500,-	Boven de 12.500,-																																			
Voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen en vervanging van speelwerktuigen een uitzondering te maken. Op basis van (periodiek te actualiseren) onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de reserve/voorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de reserve/voorziening gedekt.																																					
Soort investering	Niet activeren ¹⁾	Wel activeren ¹⁾																																			
Nieuwe investeringen	Tot en met 12.500,-	Boven de 12.500,-																																			
Voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen en vervanging van speelwerktuigen een uitzondering te maken. Op basis van (periodiek te actualiseren) onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de reserve/voorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de reserve/voorziening gedekt.																																					
<p>Advies 5: Wij stellen u voor de afschrijving te starten op het moment dat een investering in gebruik wordt genomen. Daarbij geldt de volgende scheidslijn (voorbeeld investeringsjaar T),</p> <p>Op begrotingsbasis;</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Datum ingebruikname:</th> <th>Afschrijving start per:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1^e halfjaar T</td> <td>1 januari T</td> </tr> <tr> <td>2^e halfjaar T</td> <td>1 januari T+1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Op rekeningsbasis;</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Datum in gebruik name:</th> <th>Afschrijving start per:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Werkelijk moment</td> <td>Moment van ingebruikname</td> </tr> </tbody> </table> <p>Wij stellen u voor de rentelasten als volgt te berekenen,</p> <p>Op begrotingsbasis;</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Datum boekwaarde:</th> <th>Rente wordt berekend over:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Investering per 1 januari T</td> <td>volledig jaar</td> </tr> <tr> <td>Vermeerderingen in T</td> <td>half jaar</td> </tr> </tbody> </table>			Datum ingebruikname:	Afschrijving start per:	1 ^e halfjaar T	1 januari T	2 ^e halfjaar T	1 januari T+1	Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:	Werkelijk moment	Moment van ingebruikname	Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:	Investering per 1 januari T	volledig jaar	Vermeerderingen in T	half jaar	<p>Advies 5: Wij stellen u voor de afschrijving te starten op het moment dat een investering in gebruik wordt genomen. Daarbij geldt de volgende scheidslijn (voorbeeld investeringsjaar T),</p> <p>Op begrotingsbasis;</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Datum ingebruikname:</th> <th>Afschrijving start per:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1^e halfjaar T</td> <td>1 januari T</td> </tr> <tr> <td>2^e halfjaar T</td> <td>1 januari T+1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Op rekeningsbasis;</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Datum in gebruik name:</th> <th>Afschrijving start per:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Werkelijk moment</td> <td>Moment van ingebruikname</td> </tr> </tbody> </table> <p>Wij stellen u voor de rentelasten als volgt te berekenen,</p> <p>Op begrotingsbasis;</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Datum boekwaarde:</th> <th>Rente wordt berekend over:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Investering per 1 januari T</td> <td>volledig jaar</td> </tr> <tr> <td>Vermeerderingen in T</td> <td>half jaar</td> </tr> </tbody> </table>			Datum ingebruikname:	Afschrijving start per:	1 ^e halfjaar T	1 januari T	2 ^e halfjaar T	1 januari T+1	Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:	Werkelijk moment	Moment van ingebruikname	Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:	Investering per 1 januari T	volledig jaar	Vermeerderingen in T	half jaar
Datum ingebruikname:	Afschrijving start per:																																				
1 ^e halfjaar T	1 januari T																																				
2 ^e halfjaar T	1 januari T+1																																				
Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:																																				
Werkelijk moment	Moment van ingebruikname																																				
Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:																																				
Investering per 1 januari T	volledig jaar																																				
Vermeerderingen in T	half jaar																																				
Datum ingebruikname:	Afschrijving start per:																																				
1 ^e halfjaar T	1 januari T																																				
2 ^e halfjaar T	1 januari T+1																																				
Datum in gebruik name:	Afschrijving start per:																																				
Werkelijk moment	Moment van ingebruikname																																				
Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:																																				
Investering per 1 januari T	volledig jaar																																				
Vermeerderingen in T	half jaar																																				

Nota 2014

Op rekeningsbasis;

Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:
Investering per 1 januari T	volledig jaar
Vermeerderingen in T	Vanaf eerste investeringsbedrag, op basis van werkelijk geïnvesteerd

Bepalend voor het rentepercentage is de gemiddelde rente over het **kalenderjaar** van de investering. Als basis dient de BNG lening op basis van 25 jaar (lineair) met een rente aanpassing na 10 jaar.

Advies 11:

Wij stellen voor om op grond van voorzichtigheidsprincipe geen rekening te houden met restwaarde, tenzij expliciet bepaald door de Raad.

Nota 2012

Op rekeningsbasis;

Datum boekwaarde:	Rente wordt berekend over:
Investering per 1 januari T	volledig jaar
Vermeerderingen in T	Vanaf eerste investeringsbedrag, op basis van werkelijk geïnvesteerd

Bepalend voor het rentepercentage is de gemiddelde rente over het tijdvak 1 juli jaar T-1 t/m 30 juni jaar T, in het jaar van de investering. Als basis dient de BNG lening op basis van 25 jaar (lineair) met een rente aanpassing na 10 jaar.